Cena 10 gr

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIERDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLV Kraków, wtorek, 27 grudnia 1938 Nr 354

Tradycyjna uroczystość Świąt Bożego Narodzenia w Częstochowie

Częstochowa, 26. XII. (PAT). Uroczystości Świąt Bożego Narodzenia rozpoczęły się na Jasnej Górze tradycyjną pasterką, która została odprawiona w bazylice klasztornej w noc wigilijną o godz. 4 i pół rano.

W tejże bazylice przy ołtarzu św. Jana ustawiono prawie naturalnej wielkości stajenkę betlejemską, symbolizującą narodzenie Dzieciątka.

Na pasterkę ciągnął lud ze wszystkich zakątków powiatu częstochowskiego, nieraz po kilkanaście kilometrów, nie bacząc na pogodę.

O godz. 5 i pół rano odprawiono uroczyste nabożeństwo ze śpiewem i kazaniem, a o godz. 6-ej nastąpiło odsłonięcie cudownego obrazu, przed którym odprawiano Msze święte do południa.

W drugim dniu świąt nabożeństwa rozpoczęły się również wcześnie, bo już o godz. 6-ej rano, w kaplicy przy odsłoniętym cudownym obrazie i trwały do godz. 12-tej w południe. Poza tym odbyła się o godz. 10 i pół Suma w bazylice jasnogórskiej.

Drugi dzień świąt w historii Jasnej Góry podkreślany jest bardzo ciekawą tradycją. Oto w roku 1655, w czasie oblężenia Jasnej Góry, kiedy załoga klasztorna była wyczerpana głodem z powodu szczupłych zapasów żywności, w drugim dniu świąt Szwedzi nagle odstąpili od murów warownych. I wówczas jeden z obywateli częstochowskich przerzucił na wały jasnogórskie rybę wędzoną. Na tę pamiątkę Ojcowie Paulini rok rocznie spożywają w drugi dzień świąt na wieczerzę rybę.

Japonia odrzuca propozycje Sowietów

Tokio, 26. XII. (PAT). Japońskie ministerstwo spra. zagr. komunikuje, że w zakończeniu ostatniej rozmowy ambasador Japonii w Moskwie Togo **zrzucił na komisarza Litwinowa wszelką odpowiedzialność za nie dojście do skutku porozumienia w sprawie rybołóstwa.** Komisarz Litwinow oświadczył, iż ZSRR gotów jest kontynuować rokowania w tej sprawie po nowym roku. Jak głosi komunikat japoński, Japonia zgodziłaby się ostatecznie na zastąpienie 40 odcinków na Morzu Japońskim, wyłączonych przez rząd sowiecki ze względów strategicznych przez inne 40 odcinków, na których rybacy japońscy mogliby dokonywać połowów, z tym jednak, by obszar, na którym mogłoby się odbywać rybołóstwo, nie uległ zmniejszeniu.

Komisarz Litwinow oświadczył przy tym, iż rząd sowiecki gotów jest przystąpić do dalszych rokowań w sprawie rybołóstwa pod warunkiem, że **rząd Mandżukuo zapłaci Sowietom ostatnią ratę za kolej wschodnio-chińską (północno-mandżurską) w kwocie 6 milionów jen.** Propozycja ta została **orzucona przez ambasadora Japonii,** który doradził by w sprawie tej płatności Sowiety zwróciły się bezpośrednio do rządu Mandżukuo.

Trójkierunkowość zagadnień Palestyny

Jerozolima, 26. XII. (PAT). Koła polityczne wskazują, że w związku z zagadnieniem palestyńskim dają się zaobserwować w świecie arabskim 3 zasadnicze tendencje, inspirowane przez następujące kierownicze osobistości: 1) **W. Muftiego Jerozolimy,** którego stronnictwo stsuje metody terorystyczne i zwalcza bezkompromisowo imigrację żydowską; 2) **króla Ibn-Sauda,** twórcy planu federacji panarabskiej, którego polityka zmierza do wyeliminowania wpływów mocarstw europejskich z krajów arabskich i z którym solidaryzują się wpływowe grupy arabskie w Egipcie i w Iraku; 3) **Naszazabiego,** przywódcy arabskiej partii umiarkowanej w Palestynie, deklarującego gotowość do pertraktacji z żydami i współpracy z Anglią na określonych warunkach politycznych. Pomiędzy tymi przywódcami toczy się obecnie w obliczu konferencji londyńskiej ostra walka o wpływy, której wynik, zdaniem kół politycznych, zadecyduje o ogólnej polityce arabskiej i nie pozostanie bez wpływu na linię postępowania Anglii w problemie palestyńskim.

Pomyślny rozwój ofensywy gen. Franco

Salamanka, 26. XII. (PAT). Komunikat głównej kwatery wojsk gen. Franco donosi, iż natarcie wojsk gen. Franco rozwija się pomyślnie na całym froncie katalońskim. Opór wojsk barcelońskich został przełamany na wszystkich kierunkach. Wojska gen. Franco posunęły się naprzód przeciętnie o 6 klm., zajmując szereg ważnych stanowisk, m. in. Granena de la Ganiga i Almatret. Wojska barcelońskie straciły wielu zabitych, 2.200 jeńców oraz wiele materiału wojennego. Lotnictwo gen. Franco energicznie współdziała z natarciem wojsk lądowych.

Straszliwa katastrofa kolejowa

Bukareszt, 26. XII. (PAT). Agencja Rador donosi, iż w dniu 24 na 25 b. m. zderzyły się dwa pociągi osobowe pomiędzy stacjami Frecatei a Etulea na linii Galac—Basarabeasca. **Dwa parowozy i 7 wagonów pasażerskich uległy całkowitemu zniszczeniu.** Dotychczas ustalono, iż ofiarą katastrofy padło 50 zabitych i 250 rannych. Katastrofa nastąpiła na skutek wadliwego nastawienia zwrotnicy. Wysłano dwa pociągi ratunkowe z lekarzami, lekarstwami oraz wagonami sanitarnymi. Większość rannych została umieszczona w szpitalach w m. Belgrad w Besarabii.

SKAZANIE DYREKTORA CENTRALNEGO INSTYTUTU METEOROLOGICZN. W RUMUNII.

Bukareszt, 26. XII. (PAT). Agencja Rador donosi, **że dyrektor Centralnego Instytutu Meteorologicznego prof. Teleckanu** został przez sąd wojenny w Bukareszcie skazany na 12 miesięcy więzienia, trzy lata wygnania i 10 tys. lei grzywny za niedozwoloną działalność polityczną.

MIN. CIANO JEDZIE DO JUGOSŁAWII.

Rzym, 26. XII. (PAT). Prasa włoska donosi, iż minister spr. zagr. hr. Ciano uda się w końcu stycznia na zaproszenie rządu jugosłowiańskiego z kilkudniową wizytą do Białogrodu.

Zamierzone przez Niemcy wypowiedzenie konkordatu?

KAP: Rzymski korespondent amsterdamskiego dziennika katolickiego „Tijd" dowiaduje się z rzekomo dobrze poinformowanych kół, że w Watykanie liczą się poważnie z możliwością wypowiedzenia przez Niemcy konkordatu ze Stolicą Apostolską i usiłowaniem całkowitej izolacji katolików niemieckich od bezpośredniego kontaktu z Rzymem. Na pytanie, czy można oczekiwać ze strony Stolicy Apostolskiej odpowiedniej reakcji, korespondent „Tijd" otrzymał odpowiedź, że ogłoszenie „Białej Księgi" w tej sprawie nie jest wykluczone, aczkolwiek encyklika „Mit brenneder Sorge" oraz liczne oświadczenia Ojca św. w czasie rozlicznych audiencyj na temat sytuacji Kościoła lepiej sprawę tę wyjaśniają niż może to uczynić „Biała Księga".

Polityczne podróże ang. polityków

Londyn, 26. XII. (PAT). Lord Halifax, który udaje się razem z premierem Chamberlainem z oficjalną wizytą do Rzymu, wyznaczoną na okres od 11 do 14 stycznia, uda się następnie do Genewy, aby wziąć udział w rozpoczynającym się 16 stycznia kolejnym posiedzeniu rady Ligi Narodów. Na porządku dziennym sesji Rady jest sprawa wycofania ochotników z Hiszpanii, oraz apel rządu chińskiego, domagający się zastosowania sankcji przeciwko Japonii. W obu tych sprawach rząd brytyjski jest wysoce zainteresowany.

Zakończenie konferencji panamerykańskiej w Lima

Lima, 26. XII. (PAT). Konferencja Panamerykańska w Lima została właściwie zakończona, ponieważ najważniejsze zagadnienia zostały już omówione. Najbardziej doniosłą rezolucją ostatniego zgromadzenia plenarnego było określenie stanowiska cudzoziemców. Konferencja podzieliła zasadniczo punkt widzenia Brazylii, że zamieszkujące w Ameryce środowiska cudzoziemskie nie mogą być uznane za mniejszości narodowe. Indywidualne uprawnienia obcokrajowców w Ameryce nie zostały ograniczone.

ACH' TA AMERYKA!

Nowy Jork, 26. XII. (PAT). Podczas świąt Bożego Narodzenia w Stanach Zjednoczonych poniosły śmierć 263 osoby, przeważnie na skutek katastrof automobilowych.

Epidemia ospy szaleje w Chinach

Szanghaj, 26. XII. (PAT). Epidemia ospy przybiera niepokojące rozmiary. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy zanotowano w koncesjach międzynarodowych ponad 1000 wypadków ospy. Zachorował m. in. korespondent agencji United Press na Dalekim Wschodzie John Morris. Chorują na ospę zarówno osoby szczepione, jak nieszczepione. Jedynie śmiertelność wśród szczepionych jest mniejsza. Władze sanitarne dokonują 4.000 szczepień dziennie. Z drugiej strony wyraźnie zmniejszyła się ilość zachorowań na cholerę.

DYMISJA ŻYDOWSKICH NAUCZYCIELI.

Praga (PAT). Rząd czecho-słowacki udzielił dymisji wszystkim żydowskim nauczycielom w szkołach z niemieckim językiem wykładowym.

—x—

Rozwiązanie Laickiego Zgromadzenia Braci Misjonarzy Kresowych

KAP: Władza Diecezjalna w Lublinie zarządziła rozwiązanie Laickiego Zgromadzenia Braci Misjonarzy Kresowych III Zakonu św. Franciszka Serafickiego z siedzibą w Lublinie. Członkowie rzeczonego zgromadzenia zostali pozbawieni wszelkich przywilejów zakonnych.

Polskie badania nad trzęsieniami ziemi

(KOMUNIKAT OBSERWATORIUM KRAKOWSKIEGO).

Nie dawno Polskie Radio poinformowało o uruchomieniu w Warszawie sejmografu, czyli przyrządu do notowania trzęsień ziemi, i podkreśliło, że jest to pierwszy tego rodzaju instrument w Polsce. Następnie pojawiła się w prasie obszerniejsza już wiadomość PATA o kreowaniu obserwatorium sejmograficznego w gmachu Uniwersytetu J. P. w Warszawie, przy czym wspomniano ubocznie o sejmografie we Lwowie, nie nadmieniono jednak, że także Obserwatorum Astronomiczne w Krakowie posiada już od 1903 r. sejmograf, zainstalowany przez znakomitego geofizyka i astronoma ś. p. prof. M. Rudzkiego. Sejmograf ten odnotował wielokrotnie większe i mniejsze trzęsienia ziemi, nieraz bardzo odległe (nawet w antypodach), o których informowano za pośrednictwem prasy. Obserwacje obydwóch stacyj sejmograficznych polskich były uwzględniane w badaniach międzynarodowych, zaś wyniki pracy Stacji we Lwowie stale są publikowane zagranicą.

W różnych dzielnicach Polski, np. w Ziemi Krakowskiej, na Pomorzu i Podolu, niejednokrotnie odnotowano szkody, wynikłe z trzęsień ziemi. Natomiast Warszawa z okolicami odznacza się szczególną „,nietrzęśliwością": w ciągu stuleci dziejów Polski brak jakichkolwiek wzmianek o stratach, spowodowanych tutaj trzęsieniami ziemi. Nowa placówka sejmograficzna wzniesiona więc została w terenie geologicznym, mniej sprzyjającym tego rodzaju spostrzeżeniom.

Prof. T. Banachiewicz.

Jak będzie funkcjonować poczta krak. w przyszłym roku

Z dniem 16 stycznia 1939 r. ustanawia się na terenie miasta Krakowa cztery urzędy pocztowo-telekomunikacyjne ze służbą nadawczo-oddawczą, a mianowicie: Upt. Kraków 11, Kraków 14, Kraków 15 i Up. Kraków 1. Z wymmienionych urzędów ustanawia się: Upt. Kraków 11 urzędem oddawczym przesyłek listowych, pieniężnych i paczek dla mieszkańców dzielnicy Dębniki, Upt. Kraków 14 urzędem oddawczym przesyłek listowych, pieniężnych i paczek dla mieszkańców dzielnicy Podgórze, Upt. Kraków 15 urzędem oddawczym przesyłke listowych i pieniężnych oraz paczek w dzielnicy Płaszów, Up. Kraków 1 urzędem oddawczym przesyłek listowych, pieniężnych i paczek na obszarze miasta Krakowa, położonym po lewej stronie rzeki Wisły wraz z Dąbiem. Dla pośpiesznych przesyłek listowych, pieniężnych oraz paczek ,adresowanych do mieszkańców całego Krakowa (po obu brzegach Wisły) z wyjątkiem obszaru poczt. Upt. Płaszów, ustanawia się urzędem oddawczym Up. Kraków 1.

Przesyłki pocztowe listowe i pieniężne, adresowane do mieszkańców całego Krakowa — za wyjątkiem przesyłek poczt. adresowanych do mieszkańców dzielnicy Płaszów — będą przesyłane do sortowni Up. Kraków 1, który po dokładnym wydzieleniu przesyłek dla dzielnicy Dębniki i Podgórze, będzie je odprawiał do Up. Kraków 11 i Kraków 14 specjalnymi odprawami.

W Up. Kraków 1 doręczany będzie: a) materiał pieniężny i wartościowy 1 raz dziennie, b) paczki 1 raz dziennie i c) przesyłki listowe 3-a chodami dziennie, a to o godz. 8,15 i 11,30 i częściowo od 16 i 17,30. W Upt. Kraków 11 doręczane będą przesyłki listowe, pieniężne, wartościowe i paczki dwa razy dziennie tj. o godz. 9 i 15,30 a w Upt. Kraków 14 doręczane będą: a) materiał pieniężny i wartościowy jeden raz dziennie o godz. 10, b) paczki jeden raz dziennie i c) przesyłki listowe trzy razy dziennie (o godz. 8, 10) łącznie z przesyłkami pieniężnymi i wartościowy) i 17,45.

Korespondencję miejscową, adresowaną do mieszkańców całego Krakowa — z wyjątkiem dzielnicy Podgórze i Płaszów — od daty podanej na wstępie doręczał będzie Up. Kraków 1.

—oOo—

Wiadomości sportowe

Cracovia — Pogoń (Katowice) w hokeju

4:0 (1:1, 0:0, 3:0).

Dziś, w poniedziałek o godz. 12 w południe odbył się w Krakowie pierwszy w tym sezonie mecz hokejowy między Cracovią a katowicką Pogonią, zakończony zasłużonym zwycięstwem Cracovii w stosunku 4:0 (1:0), (0:0), (3:0). Cracovia wystąpiła w komplecie, Pogoń bez zapowiedzianego dra Zielińskiego.

Mecz nie należał do najładniejszych, zwłaszcza pierwszy atak Cracovii, poza Kowalskim, grał słabo. Niektórzy gracze czuli jeszcze święta. W Cracovii najlepszy był Kowalski, Michalak i Maciejko. W Pogoni Ludwiczak. Przez dwie tercje gra była naogół wyrównana, dopiero w ostatniej tercji Cracovia zaczęła żywiołowo atakować. Kombinacyjnie bodaj lepiej wypadka Pogoń. Sędziował p. dr Latacz. Publiczności ponad 1.000 osób.

MAKKABI — OMP 9:2.

Rano odbył się na boisku Makkabi mecz o mistrzostwo klasy B. między Makabi a OMP zakończony wysokim zwycięstwem Makkabi w stos. 9:2.

—x—

Ruch — AKS 5:2 (4:2)

Katowice, 26. XII. (Tel. wł.). Dziś odbyły się tutaj zawody towarzyskie w piłkę nożną między Ruchem a AKS, zakończone wysokim zwycięstwem mistrza Polski 5:2. Cztery bramki dla Ruchu zdobył Peterek, jedną Wodarz. Dla AKS Wostal i Piątek po jednej. Mecz z powodu śniegu leżacego na boisku nie był specjalnie interesujący. Ruch wygrał zasłużenie.

NAPRZÓD — ŚLĄSK 4:3 (2:2).

Katowice, 26. XII. (Tel.). Odbył się tutaj mecz o mistrzostwo Ligi okr. między Naprzodem a Śląskiem zakończony zwycięstwem Naprzodu 4:3. Na meczu tym Cebula (Śląsk) doznał poważnej kontuzji, tak, że musiano go odwieźć do szpitala.

Pierwszy występ Kanady w Europie

Berlin, 26. XII. (Tel.). W dniu dzisiejszym odbył się tutaj mecz między Kanadą a Niemcami w hokeju zakończony łatwym zwycięstwem Kanady w stos. 5:1. Był to pierwszy występ kanadyjczyków, którzy przyjechali na mistrzostwa świata.

—oOo—

Skazanie redaktora „Czasu" za zniesławienie

W warszawskim Sądzie Okręgowym zapadł wyrok dnia 24 b. m. w procesie prasowym redaktora „Czasu" dr Jana Moszyńskiego, oskarżonego o zniesławienie „Zespołu Społeczno-Narodowego", organizacji grupującej element urzędniczy, zbliżony do min. Poniatowskiego i wydającej tygodnik pod nazwą „Zespół".

Organizacja ta wydała broszurę pt.: „Podstawy doktryny społeczno-narodowej", zawierającej rodzaj deklaracji ideowej. Broszura spotkała się z ostrą krytyką na łamach „Czasu" oraz zarzutem, że ogłoszony program jest umiejętnie zamaskowanym dążeniem do zrealizowania w Polsce zasad komunizmu.

W wyniku rozprawy redaktor „Czasu" został skazany na 3 miesiące aresztu i 300 zł. grzywny.

W ustnych motywach sąd podkreślił, że czyn oskarżonego został dowiedziony, odpowiedzialność zaś jego nie ulega wątpliwości. Dokładna analiza broszury Zespołu wskazuje, że zawiera ona punkty styczne z programem komunistycznym, jednakże nie do tego stopnia, aby można było postawić tak ciężkie zarzuty.

—x—

SKŁADKI NA KRAK. ARCYBISKUPI KOMITET RATUNKOWY.

Na rzecz Krakowskiego Arcybiskupiego Komitetu Ratunkowego wpłynęły w dalszym ciągu do dnia 20 grudnia br. następujące ofiary: A. Bocheński 1 zł, W. Warchomy 5 zł, Bogdani 10 zł, H. Pettzewa, L. Zakrzewska i K. Jugendfeinowa 9 zł, R. Roztworowska 100 zł, dr L. Schneiderowie 100 zł, B. Urbański z Wieliczki 1 zł, J. Kohlberger 2.50 zł, M. Migre 3 zł, K. Witkowski 3 zł, inż. K. Dziewoński 10 zł, Ks. J. Nodzyński 2.50 zł, dr I. Münnich 5 zł, W. Żeleński 100 zł, A. Lamers 3 zł, L. Kopyciński 2 zł, Ks. M. Sapieżyna 100 zł, M. Berger 20 zł, Michalska z Nartu Nowego 5 zł, dr A. Mikulski 10 zł, B. Chodkiewiczowie 5 zł, R. Soewy 10 zł, J. Wasilewska 5 zł, Z. Kamińska 3 zł dr B. Hackbeil 2.50 zł, J. Czapińska ze Szczawnicy 2 zł, W. Ungeheuerowa 2 zł, N. N. wdowa po profesorze W. P. 0.50 gr. M. Kusionowiczowie 40 zł, T. Knaus 1 zł. — Nadto przez Związek „Caritas" wpłynęły ofiary następujące: A. W. 6 zł, Inż. H. Czyncielowa 10 zł, Helena S. 1 zł, W. Pelczyński 7.50 zł, L. Kurowska 5 zł, A. Kozkowie 4 zł, Z. Ludmirski 5 zł, K. Łukasik 4 zł, Z. Makowska 10 zł, Mayówna i Teleśnicka 8 zł, M. T. 10 zł, Neidlerowa 4 zł, N. N. 20 zł, A. Pompe 15 zł, M. Sędzimirowa 2 zł, M. Siwiński 10 zł, F. Skonieczna 2 zł, prof. B. Sławomirski 2 zł, Inż. W. Stupnicki 20 zł, S. W. 30 zł, U. M. 7 zł, H. Wadowska 6 zł, W. L. 5 zł, X. X. 2 zł, M. Zawodna 2 zł, Gen. R. Żaba 60 zł.

O dalsze ofiary uprasza się bardzo gorąco. Składać je można w Administracjach miejscowych pism katolickich, w Związku „Caritas" M. Rynek L. 7, w biurze Komitetu, Straszewskiego 18, parter od 10—12, lub na konto P. K. O. 405.825.

Sygn. VII. Km. 2400/38.
Wierzyciel: Henryk Wachtel i inni wierzyciele c/a Władysław Herman.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaję do publicznej wiadomości, że dnia 4 stycznia 1939 r. o godzinie 11-tej w Krakowie, ul. Siemiradzkiego L. 13 — odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Władysława Hermana w Krakowie, składających się z urządzenia domowego, bundy, garnituru do pisania, talerza z brązu, samochodu, strzelby, rewolweru i maszyny do pisania, które oszacowane zostaną przed licytacją.

Ruchomości można oglądać w powyżej podanym miejscu i czasie.

Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie (art. 606 § 1 k. p. c.).

Dnia 19 grudnia 1938 r.

Komornik Sądu Grodzkiego
Jan Zimowski.

Kalendarzyk katolicki

WTOREK 27 GRUDNIA. Św. Jana Apostoła i ewangelisty. Rocznica śmierci największego ucznia Chrystusowego.

Wschód słońca o godz. 7.45, zachód o godz. 15.29. Długość dnia 7 godzin 44 minuty.

———:ooo:———

Kronika krakowska

NAPAD NA UL. AUGUSTIAŃSKIEJ. W poniedziałek o godz. 14.55 na ul. Augustiańskiej napadnięty został przez nieznanego osobnika, robotnik z katastru w magistracie Jan Nóżka. Napastnik zadał Nóżce pięć ran nożem w klatkę piersiową. Pogotowie przewiozło rannego w stanie ciężkim do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

TAJEMNICZA ŚMIERĆ W WANNIE. W nocy z niedzieli na poniedziałek w domu przy ul Fałata 9, znaleziono mgra Mieczysława Haydera l. 31, urzędnika pocztowego, leżącego bez ruchu w wannie, przy czym wanna była bez wody. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził zgon. Przyczyny śmierci nie zdołano ustalić.

———:ooo:———

REPERTUAR TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

Wtorek, 27. XII. „Baba-Dziwo".
Środa, 28. XII. „Gałązka rozmarynu".
Czwartek, 29. XII. „Korsarz".

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Zapomniana melodia" (Grossówna, Andrzejewska, Brodniewicz).
SZTUKA: „Heidi" (Shirley Temple).
DOM ŻOŁNIERZA: „Szczęśliwa trzynastka".
L. O. P. P.: „Marco Polo" (Gary Cooper, Sigfried Gurie).
MUZEUM: „Tańczący pirat".
PROMIEŃ: „Więzienie bez krat".
SCALA: „Moi rodzice rozwodzą się".
STELLA: „Kobiety nad przepaścią" (M. Bogda, Stępowski).
ŚWIT: „100 dni Napoleona".
APOLLO: „Niebezpieczna kobieta".
UCIECHA: „Podlotek" (Denny Durbin)
WANDA: „Serce Matki" (St. Aangel, Engelówna, Cybulski, Sielański).

——o——

OSTATNI WYSTĘP ST. WYSOCKIEJ. Dziś we wtorek po cenach zniżonych będzie dana tragikomedia M. Jasnorzewskiej **„Baba-Dziwo"** w reżyserii W. Radulskiego, z znakomitą artystką Stanisławą Wysocką, która na dzisiejszym przedstawieniu pożegna się z publicznością krakowską. Obok świetnego gościa udział biorą: R. Pawłowska, J. Wernicz, H. Brochocka, E. Jaworska, J. Romowicz, H. Bielska, S. Czajkowski , J. Jaroń, K. Szubert, L. Ruszkowski, K. Opaliński i in. — Jutro we środę również po cenach zniżonych **„Gałązka rozmarynu"** Z. Nowakowskiego w opracowaniu scenicznym autora. We czwartek sztuka M. Achard'a **„Korarz"** w reżyserii W. Radulskiego.

„DLACZEGO ZARAZ TRAGEDIA", najnowszą komedię Romana Niewiarowicza, autora cieszącej się rekordowym powodzeniem komedii „Gdzie diabeł nie może...", przygotowuje Zespół Artystów Teatru im. J. Słowackiego na Wieczór Sylwestrowy, na godz. 23.30.

PRZEGLĄD ROKU 1938 (ŻYWY DZIENNIK). Staraniem oddziału krak. Związku Zawodowego Literatów Polskich, w piątek 30 b. m. w sali Kopernika U. J., odbędzie się Przegląd roku 1938 (Żywy Dziennik), który wygłoszą: Adam Stawarski, Józef Al. Gałuszka, Ludwik Szczepański, Tadeusz Kudliński, Zygmunt Leśnodorski, Józef Wiśniowski, Antoni Waśkowski, Wiesław Górecki, Magdalena Samozwaniec i Władysław J. Dobrowolski. Początek o godz. 19. Wstęp 1 zł, akademicki 50 gr., młodzież szkół średnich 25 gr.

CZY WIECIE, ŻE NA DALEKIM WSCHODZIE ZAPADA ZMIERZCH PRESTIŻU BIAŁEJ RASY. Na ten temat będą mówić dr Jan Reguła z red. M. Babińskim przed mikrofonem. Rozgłośni Krakowskiej, we wtorek dnia 27 bm. o godz. 15.15.

NAJWESELSZY SYLWESTER W KRAKOWIE. Leon Wyrwicz, niezrównany siewca humoru oraz zespół znanych artystów Krakowa: Gena Prus-Honarska — pieśniarka, Rewelersi i harmonijkowi „Alotria" pod dyrekcją Gawła, balet p. Very Zahradnik, J. Dwornicki, recytator — wystąpią w dwóch przedstawieniach sylwestrowych o godzinie 8.15 i 10.15 wieczorem w teatrze „Domu Żołnierza", ul. Lubicz 48. Bilety w przedsprzedaży: Sklep W. Panka, Rynek Główny A—B. Nr. 10 oraz kancelarii „Domu Żołnierza".

DWA WIECZORY SYLWESTROWE W STARYM TEATRZE. Świetni artyści, reprezentanci humoru, satyry i piosenki, a to: **Mira Zimińska i Eugeniusz Bodo**, wystąpią w 2 wieczorach sylwestrowych, które odbędą się **w sobotę. 31 bm. o godz. 7.30 i 9.30 w Starym Teatrze.**

——oOo——

Sprostowanie

Od Okr. Kom. Rob. P. P. S. w Krakowie otrzymaliśmy następujące pismo w związku z notatką „Głosu Narodu" z 21. XII.:

„Nieprawdą jest, że P. P. S. wydała, musiała wydać, jakie 40—50 tys. zł., natomiast prawdą jest że P. P. S. na akcję wyborczą listy nr 5 w Krakowie wydała kwotę wielokrotnie mniejszą od wymienionej. Nieprawdą jest, że nikt nie powie, że kwotę tę złożyli robotnicy, natomiast prawdą jest, że fundusz wyborczy listy nr 5 składał się wyłącznie i w całości ze składek robotników, członków P. P. S. i współdziałających z nią Klasowych Związków Zawodowych. Nieprawdą jest, że pieniądze dali żydzi, natomiast prawdą jest, że na cele akcji wyborczej listy nr 5 nie żądano i nie przyjmowano składek od nikogo poza członkami P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych. — Przewodniczący: Adam Ciołkosz; sekretarz: Józef Cyrankiewicz."

Święta Bożego Narodzenia w Krakowie

Święta Bożego Narodzenia minęły pod znakiem pięknej pogody. Całe miasto przystroiło się w białą szatę śnieżną. Ruch uliczny w okresie świąt panował bardzo mały. W pierwszy dzień świąt tramwaje całkiem nic kursowały, dorożki zaś rzadko kiedy przemykały się ulicami.

Krakowianie przepędzali święta w mieszkaniach przy pięknie oświetlonych drzewkach. W oba dni świąteczne rano kościoły były przepełnione wiernymi.

W uroczystość Bożego Narodzenia o godz. 6 rano Mszę św. pasterską w katedrze na Wawelu odprawił ks. prałat **Bystrzonowski**; uroczystą Sumę pontyfikalną odprawił o godz. 10 Ks. Metropolita Sapieha, a kazanie wygłosił kanonik Kapituły Metropolitalnej ks. St. **Jasiński**. W kościele Najśw. P. Marii Sumę odprawił **ks. infułat dr Kulinowski**, kazanie wygłosił ks. dr **Pawełek**.

——oOo——

Obrady nad sprawą pomocy zimowej

W dniu 22 b. m. odbyło się II **plenarne zebranie Wydziału Wykonawczego Wojewódzkiego Obywatelskiego Komitetu Zimowego Pomocy Bezrobotnym**, pod przewodnictwem dyrektora Izby Skarbowej J. Gregera. — Na zebraniu zatwierdzono opracowane przez poszczególne sekcje **regulaminy** oraz regulamin ogólny Wydziału Wykonawczego, po czym wysłuchano sprawozdań przewodniczącego Sekcji z prac dotychczasowych. — Z kolei przedyskutowano i przyjęto **preliminarz dochodów i wydatków** na miesiąc styczeń 1939 r. zamykający się po stronie wydatków kwotą **zł. 390.490.—**.

Sztuka

Z krak. Pałacu Sztuki

Obecna wystawa w gmachu krakowskiego T-wa P. S. P. ma charakter jakby kiermaszu gwiazdkowego. Zebrano na niej imponującą ilość 425 eksponatów w postaci obrazów, rysunków i grafiki 86-ciu plastyków z całej Polski. Jest to dowodem, że choć warunki dzisiejsze nie wytwarzają wcale atmosfery sprzyjającej sztuce, to jednak ruch artystyczny jest u nas bardzo żywy i utrzymuje się na wysokim poziomie.

Z technicznych powodów niewielu mogę wymienić wystawiających artystów. A więc Batowski St., ceniony malarz lwowski, obok silnego „Autoportretu" wystawił pełne ruchu dwa batalistyczne obrazy, Borysowski St. podał „Kwiaty" i „Pejzaż" w wykwintnej kolorystycznej gamie, a Bunsch A. doskonale rysowane pejzaże i portrety, zaś Chlebuś J. i Czerwenka E. opracowali w szlachetnych tonacjach pejzaże z Poronina, Dzieliński K. i Filipkiewicz M. motywy krakowskie. Gałek St., jeden z najwybitniejszych malarzy zakopiańskich, wystawił pejzaże, ujęte z majsterską prostotą w zestawieniu wyrazistych plam barwnych.

Hofman Wl. w rzeczowo ujętym kompozycyjnie „autoportrecie" ograniczył się do tonacji b. uproszczonej, utrzymanej w kilku ciepłych kolorach, a w obrazie pt. „Słowiańskie Viribus Unitis" przedstawił szereg postaci w słonecznym oświetleniu, jak wspólnie sypią mogiłę Słowiańszczyzny. Piękna kolorowa tęcza, mieniąca się w tle tego o tragicznym nastroju obrazu, zsyła nam jakby iskierkę nadziei na przyszłość.

W Kałuskiego Z. „Portrecie p. Marii Kr." widać, że wysoce uzdolniony ten portrecista malował swą pracę con amore, co jest całkiem zrozumiałe wobec wyjątkowej piękności portretowej pani. Ponad to wystawili doskonałe pejzaże: Karszniewicz J., Leszko L. (w oryginalnym, własnym stylu podana szlachetna gama barwna). Maliszewska-Zakrzewska (wybitny talent kolorystyczny) Mróz-Łękowski T. (zestawiający brawurowo i ze smakiem dobrze wyczute plamy barwne) Oracki Serwin M., Orszulski R., Paciorek St. (nastrojowo podane okolice Krakowa), Procajłowicz A. (pełne sentymentu pejzaże), Rupniewski J., Rychter-Janowska Br., znana zaszczytnie artystka w całej Polsce z przemiłych „Starych dworków", wystawiła trzy nastrojowe rodzajowe obrazy, utrzymane w znanym jej stylu, p. t. „Święcone na wsi", „Stary dworek" i „W parku". Sichulski K. kroczy dalej na polu historycznego malarstwa w obrazie p. t. „Zwycięstwo grunwaldzkie", a dekoracyjnymi zaletami odznaczają się jego „Pokłon pasterzy" i „Jesień". Suchanek A. (z Warszawy) w pejzażach, malowanych gwarzem, wypowiedział — brawurowym, szerokim gestem swą umiejętność techniczną; Szwarc St. akcentuje w swych obrazach wartości formy, A. Waśkowskiego pastelowe „Studium" i „Głowa" są utrzymane w stylu St. Wyśpiańskiego, a Uziembły H nastrojowe pejzaże oparte na motywach wsi polskiej, widoki Wawelu i kwiaty radują oczy widza żywością i intensywnością kolorów podanych interesująco i dekoracyjnie. — **Ponad to cały szereg wybitnych i znanych artystów nadesłał swe prace na poziomie na tę urozmaiconą i bogatą wystawę ogólną, którą uzupełniają jeszcze kolekcje. Marii Chybińskiej ze Lwowa, wystawiającej sumiennie traktowane miniaturowe portrety akwarelowe, Eibisza Eug. (z Paryża), który wytwornie maluje kwiaty, martwe natury i studia figuralne, Juer-Dretlerowej (interesujące akwarele i drzeworyty). Sawulaka Wł. pejzaże bułgarskie posiadają kolorystyczną świeżość. Zakrzewski, oryginalny i twórczy artysta, jeden z najzdolniejszych współczasnych grafików, poza aktualnym i świetnym technicznie cyklem akwafortowym pt. „Zaolzie", wystawił szereg akwarel z południowej Francji, które są rysowane subtelnie z wysokim poczuciem kolorystycznym.**

Dr St. MAZURKIEWICZ.

Radio

ZWALCZANIE ZAKŁÓCEŃ W RZESZY NIEMIECKIEJ. Według sprawozdania niemieckiego Ministerstwa Poczt, walka z zakłóceniami w odbiorze radiowym rozpoczęta została w r. 1932. Obecnie Poczta Rzeszy dysponuje 300 samochodami oraz 2.000 aparatów służących do zwalczania zakłóceń. Personel składa się z 3.000 osób specjalnie wyszkolonych. — W ciągu 6 lat pracy usunięto powyżej 1.400.000 zakłóceń elektrycznych oraz zabezpieczono powyżej 850.000 źródeł przeszkód w odbiorze.

BICIE SERCA W GŁOŚNIKU RADIOWYM. Uczony japoński prof. dr Sasakawa przeprowadził bardzo ciekawy dla radiosłuchaczy eksperyment. — Posługując się niezmiernie udoskonaloną nowoczesną techniką nagrywania, nadał on przez radio bicie serca dwunastu najbardziej znanych sportowców japońskich. Słuchacze mogli obserwować dokładnie rytm pracy serc oraz policzyć liczbę uderzeń na minutę. Okazało się, że serca sportowców uderzają raczej wolniej niż normalne serca, przeciętnie 60 razy na minutę. — W związku z tym warto przypomnieć, że w znanej niemieckiej miejscowości leczniczej Nauheim prowadzi się lekarskie badania serca na zasadach akustycznych, przy pomocy głośników.

STRATY RADIOFONII CZESKIEJ. W końcu września b. r. radiofonia czeska miała 1.128.055 abonentów, obecnie natomiast, na skutek ostatnich zmian terytorialnych, posiada ich tylko 840.000. W samej Pradze było w końcu września b. r. 608.262 radioabonentów i — jeżeli kryzys ekonomiczny nie wywrze zdecydowanie ujemnego wpływu w tym względzie — stolica prawdopodobnie utrzyma swój stan posiadania. Natomiast inne okręgi radiofoniczne ucierpiały więcej.

RADIOFONIA JAPOŃSKA. Japonia posiada obecnie 3.689.295 radioabonentów i 43 radiostacje nadawcze. Miasta Tokio, Nagoya i Keijo mają po 2 radiostacje. Prawdopodobnie jeszcze przed końcem b. r. Jponia będzi eliczyła 4 miliony radioabonentów. Programy radiofonii japońskiej zbliżone są do programów europejskich, przy czym jednak w Japonii kładzie się większy nacisk na radiofonię szkolną i na lekcje gimnastyki przez radio. Szczególną uwagę poświęca się tam również audycjom dla małych dzieci i dla młodzieży oraz muzyce narodowej.

Radiostacje w Tokio i Osaka są najsilniejszymi stacjami w Japonii. Budowa nowoczesnego gmachu radia w Hibiya — Park pod Tokio jest już na ukończeniu. Osaka ma już od 2 lat własny gmach radia z 13 studiami.

Programy stacyj radiowych

ŚRODA, 28 GRUDNIA 1938

Warszawa i program ogólnopolski: godz.: 6.30 Kolęda; 6.35 Gimnastyka; 6.50 Muzyka z płyt; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka z płyt; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa; 15.00 Nasz koncert; 15.30 Muzyka obiadowa; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.05 Wiadomości gospodarcze; 16.20 Gawęda; 16.35 Koncert kameralny; 17.00 Felieton; 17.15 Reportaże z baletów; 18.00 Audycja dla wsi; 18.30 Nasz język; 18.40 Dyskutujmy: 19.00 Koncert rozrywkowy; 20.35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny, Wiadomości meteorologiczne, Wiadomości sportowe, Program na jutro; 21.00 Koncert chopinowski; 21.30 Cyklon — powieść mówiona; 21.45 Muzyka z płyt; 22.00 Folklor różnych krajów; 22.55 Przegląd prasy; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego; Komunikat meteorologiczny; 23.05 Wiadomości z Polski.

Kraków: godz.: 6.57 Kolęda; 8.00 Muzyka z płyt; 14.00 Muzyka obiadowa; 14.40 Pogadanka dla kobiet; 14.50 Program na jutro; 14.55 Sprawy gospodarcze; 17.15 Muzyka polska; 17.35 Muzyka z płyt; 18.00 Skrzynka techniczna; 18.10 Polskie pieśni; 18.30 Nasz język; 21.45 Muzyka z płyt; 22.00 Lokalne wiadomości sportowe; 22.05 Scenka radiowa; 23.05 Zakończenie audycji.

Lwów: godz.: 6.57 Pieśń poranna; 8.00 Melodie dla młodzieży; 14.00 Muzyka symfoniczna; 14.15 Wiadomości gospodarcze; 14.50 Giełda rolnicza; 14.55 Program na jutro; 17.15 Muzyka z płyt; 18.00 Wiadomości bieżące z miasta i prowincji; 18.05 Audycja dla dzieci wiejskich; 18.30 Nasz język; 21.45 Muzyka z płyt; 22.00 Wiadomości sportowe lokalne; 22.05 Muzyka taneczna; 23.05 Zakończenie audycji.

Katowice: godz.: 5.30 Dzień dobry; 6.30 Program na dziś; 14.00 Muzyka obiadowa; 14.40 Pogadanka; 14.50 Wiadomości bieżące i giełda; 17.15 Rozmaitości muzyczne z płyt; 18.00 Audycja okolicznościowa; 18.25 Wiadomości sportowe; 18.30 Nasz język; — 21.45 Muzyka z płyt; 22.00 Audycja lokalna; 22.10 Koncert rozrywkowy; 23.05 Zakończenie audycji.

Programy stacyj zagranicznych: godz.: 20.10 **Deutschlandsender.** „Gianni Schicchi“ — opera; 20.10 **Saabruecken.** Koncert symf.; 21.00 **Berlin.** Koncert wiecz.; 20.30 **Budapeszt.** Koncert ork.; 21.00 **Mediolan.** „Dafni“ — poemat; 21.00 **Bruksela franc.** „Król cyrku“ — operetka; 21.30 **Paris PTT.** Ostatnie przeboje; 21.30 **Rennes.** Koncert symf.; 21.30 **Strassburg.** Koncert symf.; 22.00 **Radio Paris.** radiokabaret.

Humor

GRY I ZABAWY.

Mały Franuś stoi z ojcem przed wystawą sklepu z zabawkami.

— Tatusiu, kup mi żołnierzy i armatkę!

— Nie, nie kupię ci... Nie chcę, żebyś bawił się w wojnę!

— Ale to nie do zabawy w wojnę, tatusiu — to do zabawy w pokój.

DLACZEGO?

— Mamo, dlaczego tatuś nie ma ani jednego włosa na głowie?

— Bo tatuś jest bardzo mądry, dużo myśli, to mu włosy wypadają.

— Tak? a dlaczego mamusia ma takie gęste włosy?

— Nie zawracaj głowy i nie zadawaj mi głupich pytań.

PECHOWIEC.

— Jeżeli tak boisz się złodziejów, to dlaczego nie kupisz sobie rewolweru?

— Dziękuję, żeby mi jeszcze rewolwer ukradli!

SYN PRAWNIKA.

Kazio, syn adwokata, zwraca się do swego ojca:

— Tatusiu, nauczyciel kazał mi napisać wypracowanie domowe na temat prawa ciężkości... Kiedy to prawo zostało wydane?

ŚCISŁY.

— Ile pan ma właściwie lat?

— Dziewięćdziesiąt sześć.

— I całe życie spędził pan w tym mieście?

— Jeszcze przecie nie całe.

ARMIN O. HUBER 33

UJARZMIONE ŻYWIOŁY

Powieść współczesna z Dzikiego Zachodu.

Adaptacja autoryzowana Eugeniusza Bałuckiego.

Po krótkim milczeniu robotnicy znów zaczęli wznosić okrzyki, lecz tym razem już na cześć Polaka. Tylko niewielka garstka najbliższych przyjaciół „Paszy“ usiłowała dowieść, że po pewnym czasie należy powtórzyć spotkanie; przeważająca większość uznała, że walka odbyła się zupełnie prawidłowo i obwołała Choterskiego „championem“.

Ci sami, którzy przed kilkoma minutami kpili z Polaka, obsypywali go wyzwiskami i obelgami, teraz wiwatowali na jego cześć. Tym ludziom najwięcej imponowała odwaga i siła fizyczna. Schylali się przed najsilniejszym mężczyzną ze swojego środowiska, a od tego momentu był nim niezaprzeczenie Ryszard Choterski, inżynier Nass Hiver Waterpower Company.

Kilku robotników wzięło go na ramiona i w triumfalnym pochodzie obnosiło dokoła placu. Nie baczyli, że Choterski krwawi i że jest ledwo przytomny — to był Champion, bohater, więc należało go uczcić godnie.

Wreszcie opuścili inżyniera na ziemię. W tejże chwili zbliżyła się doń Indianka, paroma chustami lnianymi owiązała skrwawioną twarz i skaleczoną rękę. Była to dziewczyna „Paszy“, która według „obowiązujących“ tu zwyczajów razem z tytułem mistrza północno-zachodniego wybrzeża przechodziła po zwycięstwie do Choterskiego.

— Tahuma... nazywam się Tahuma! — powiedziała.

Mówiła narzeczem Chinook. Jest to rodzaj esperanta, rozpowszechnionego na całym północno-zachodnim wybrzeżu, a będącego zlepkiem angielskich słów o indyjskich końcówkach lub odwrotnie. W tym narzeczu biali porozumiewali się doskonale z czerwonoskórymi, a ponieważ Chincok liczył zaledwie 740 słów, można go było opanować w ciągu kilku dni.

W pierwszym momencie Choterski chciał odpędzić Tahumę — gardził głęboko takimi dziewczynami, ale potem pomyślał o zadaniu, które na niego czekało: przybył tu budować zaporę wodną, musiał to wykonać, a w tych warunkach nie wolno mu było nikim gardzić. Tahuma uchodząca za najpiękniejszą dziewczynę szczepu Tsimschian, mogła być mu pomocna.

— Skookum — powiedział, co miało oznaczać „bardzo dobrze“ lub „dziękuję“ — Tahuma skookum! — powtórzył.

Te słowa sprawiły dziewczynie wyraźną przyjemność.

— Tahuma skąd jest?

— Z Kincolity.

— Gdzie to jest?

— Pięć mil stąd, na północo-wschód.

— Czy tam jest dużo mężczyzn?

— Dużo.

— A tu są mężczyźni z twojej osady?

— Są, dziewięciu.

Zjawił się Karol Solden z powinszowaniami. Ścisnął dłoń Choterskiemu z taką gwałtownością, że inżynier syknął z bólu.

— Jeden z moich przyjaciół był dawniej sanitariuszem, może panu nałożyć opatrunek... Ale świetnie pan to zrobił! — woła Szwed.

— Pan musi to zużytkować... mam na myśli usposobienie robotników. Większość jest po pańskiej stronie. Znam dobrze to środowisko, tyle lat w nim spędziłem. Tu najsilniejszy jest panem... Jednak niech pan uważa na „Paszę“, panie inżynierze!

— O, tak — uśmiechnął się Choterski — już o tym myślałem.

Udał się z Soldenem do namiotów Skandynawczyków. Cały tłum robotników obstąpił Polaka, wiwatując na jego cześć.

Choterski zatrzymał się na chwilę.

— No, chłopcy, będziecie dla mnie pracowali? — zapytał.

— Będziemy! — odpowiedział jeden.

— Chętnie! — podchwyciło kilkanaście głosów. Kiedy zaczynamy?

— Dziś w południe!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawca: za „Katolickie Towarzystwo Wydawnicze“ Ska z o. o. dr St. Kijak. — Redaktor: Mieczysław Babiński.
Drukarnia Polska, Fr. Zemanka w Krakowie.